

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برنامه آموزش ضروری
بخش گوش، حلق و بینی
دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
در مقطع کارورزی

بازنگری اردیبهشت ۱۴۰۱

فصل اول

• طول دوره :

- طول دوره کارورزی بخش ENT ، ۱۵ روز (حداقل ۲ هفته) میباشد.

فصل دوم

• مدت زمان ساعات مفید آموزشی در طول دوره :

- آموزش مفید در دوره بالینی حداقل ۶۰ ساعت میباشد.

- پنج روز در هفته و هر روز ۵.۳۰ ساعت.

فصل سوم

* دکتر اکبر پیرزاده عضو هیات علمی و رییس بخش ENT میباشد.

● دکتر رحیم داوری عضو هیات علمی و بعنوان مسئول آموزشی گروه

ENT میباشد.

فصل چهارم

- اعضاء هيات علمى برنامه

- ۱- دكتور اكبر پيرزاده
- ۲- دكتور سولماز خراسانى
- ۳- دكتور رحيم داورى

فصل پنجم

پیامدهای مورد انتظار

پیامد مورد انتظار (outcomes) از این برنامه آموزشی:

هدف از این برنامه آموزشی ایجاد زیر بنای مناسبی برای طبابت مستقل پس از دانش آموختگی به عنوان پزشک عمومی است که جنبه های مهم تامین و ارتقای سلامت، طب پیشگیری و مراقبت حاد و مزمن در حیطه بیماریهای جراحی را در برگیرد.

اهداف کلی:

- ۱- آموزش کارآموزان به منظور تربیت نیروی انسانی کارآمد در عرصه خدمات آموزشی، درمانی، پژوهشی
- ۲- عرضه خدمات بهداشتی درمانی در مراکز درمانی کشور
- ۳- تحقیق و پژوهش در مورد معضلات و مشکلات جامعه در زمینه بیماریهای گوش و گلو و بینی و سر و گردن از طریق همکاری در قالب طرحهای منطقه ای و ملی در صورت لزوم
- ۴- شناخت بیماریهای قابل پیشگیری و داشتن برنامه غربالگری
- ۵- شناخت بیماریهای شایع در این رشته

اهداف ویژه:

از آنجائیکه که یادگیری یک فرآیند پیچیده می باشد که در آن ذهن انسان قادر است به فعالیتهایی از حد ساده (در حد حافظه) تا حد مشکل (در حد تفکر خلاق) پیش رود، از کارآموزان انتظار می رود در پایان دوره یک ماهه کارآموزی بخش گوش و گلو و بینی قادر به انجام عملکردهای زیر در حیطه های شناختی (تئوری)، مهارتی (عملی) و نگرشی باشند:

الف- در حیطه دانش:

- ۱- کسب دانش لازم و توان به کارگیری آن برای برخورد با شکایات و نشانه های شایع در بیماریهای گوش و گلو و بینی
- ۲- شناخت کلیات بیماریهای گوش و گلو و بینی و کسب توان لازم برای به کارگیری آن در درمان طبی اولیه بیماران در حد وظایف پزشک عمومی
- ۳- کسب دانش مرتبط با انجام پروسیجرهای ساده سرپایی قبالی انجام توسط پزشک عمومی

ب- در حیطه مهارت:

- ۱- توانایی گرفتن شرح حال و انجام معاینه فیزیکی صحیح در بیماران با مشکلات گوش و گلو و بینی
- ۲- آشنایی با پایه جراحی در حیطه گوش و گلو و بینی
- ۳- آشنایی با آزمایشگاهی و تصویر برداری رایج در رشته گوش و گلو و بینی

ج- در حیطه نگرش:

- ۱- آشنایی با در نحوه برخورد با بیماران و همراهان از نظر اصول اخلاقی، مسایل قانونی و نحوه پیگیری از دانش و مهارت خود
- ۲- آشنایی با برقراری تعامل با سایر همکاران در حیطه پزشکی (اعم از پزشکان، پرستاران و غیر پزشکان)

فصل ششم

شاخص های تعیین محتوی ضروری و متدولوژی محتوای ضروری

شاخص های تعیین محتوای ضروری (core content) و متدولوژی تعیین محتوای ضروری:

نیاز جامعه و کشور

شیوع بیماریهای گوش و گلو و بینی بر مبنای آمارهای اعلام شده از حوزه سلامت

نیازها و اولویت های ملی بر مبنای توسعه پنج ساله و چشم انداز بیست ساله نظر صاحبان رسته

کتاب و منابع معتبر گوش و گلو و بینی

برنامه های آموزشی معتبر بین المللی

فصل هفتم

محتوایی که باید آموزش داده شود

محتوایی که باید آموزش داده شود و فراگرفته شود تا پیامد های فوق الذکر حاصل شوند:

حیطه شناختی

ردیف	عنوان محتوا
۱	التهاب گوش خارجی و میانی حاد و مزمن
۲	شناخت عوارض عفونتهای گوش
۳	آشنایی با سرگیجه و روشهای تشخیص افتراقی آن
۴	آشنایی با شنوایی سنجی و کاربرد سمعک
۵	شناخت انواع اجسام خارجی
۶	شناخت ضایعات خوش خیم
۷	آشنایی با روشهای تشخیصی رادیولوژیکی گوش و استخوان گیجگاهی
۸	شناخت کاهش شنوایی و علل آن
۹	شناخت علل درد گوش
۱۰	شناخت علل شایع وزوز گوش
۱۱	آشنایی با ترومای وارده به گوش
مبحث گلو و حنجره	
۱۲	شناخت آنژین چرکی گلو و تشخیص افتراقی آن
۱۳	شناخت التهاب حاد و مزمن حنجره
۱۴	علل گرفتگی صدا بشناسد
۱۵	آشنایی با اجسام خارجی راه هوایی و غذایی
۱۶	آشنایی با علائم و نشانه های ترومای حنجره و تراشه
۱۷	شناخت تومورهای شایع دهان و حلق و حنجره
۱۸	آشنایی با رادیوگرافی های ضروری جهت تشخیص اجسام راه های هوایی و غذایی
۱۹	شناخت علل انسداد راه هوایی فوقانی
مبحث بینی و سینوس	
۲۰	آشنایی با التهابات حاد و مزمن بینی و سینوس (شامل موارد باکتریایی، ویروسی، قارچی و آلرژی)
۲۱	شناخت علل خونریزی از بینی
۲۲	آشنایی با علل ترشح یک طرفه و دوطرفه بینی
۲۳	شناخت علل گرفتگی بینی
۲۴	آشنایی با ضریبات وارده به بینی و صورت
۲۵	آشنایی با اجسام خارجی بینی
۲۶	آشنایی با رادیوگرافی های ضروری جهت تشخیص بیماریهای بینی و سینوس
مبحث سر و گردن	
۲۷	آشنایی با انواع عفونتهای فضاهاى عمقی گردن
۲۸	آشنایی با التهابات غدد بزاقی
۲۹	شناخت علل دیسفازی و ادینوفازی
۳۰	شناخت علل توده های گردنی در اطفال و بزرگسالان
۳۱	آشنایی با اختلالات فک و مفصل فکی گیجگاهی
مبحث اورژانسهای گوش و حلق و بینی	
۳۲	انسداد راه هوایی
۳۳	اجسام خارجی راه هوایی و غذایی
۳۴	درد گلو و دیسفازی
۳۵	خونریزی بینی
۳۶	مشکلات گوش (نشت مایع مغزی- نخاعی، درد، خونریزی)

حیطه مهارتی

ردیف	عنوان محتوا
	مبحث گوش
۳۷	معاینه دقیق گوش خارجی و میانی- معاینه و تشخیص پرده ملتهد
۳۸	معاینه مجرای ملتهد و نحوه استفاده از اتوسکوپ
۳۹	آشنایی با انجام اقدامات تشخیصی درمانی جهت شناسایی و درمان عارضه عفونت گوش
۴۰	آشنایی با انجام تستهای تشخیصی ویژه برای یافتن علت سرگیجه
۴۱	آشنایی با اودیوگرام و تمپانوگرام
۴۲	آشنایی با روشهای مختلف شستشوی مجرای گوش خارجی
۴۳	آشنایی با انجام تست های رادیولوژیکی در ترومای استخوان گیجگاهی
۴۴	آشنایی با تستهای دیاپازونی
مبحث حلق و حنجره	
۴۵	معاینه دقیق حلق و حنجره شامل نازوفارنکس، اوروفارنکس، هیپوفارنکس و اندولارنکس (بوسیله ابلانگ و آئینه حلق و حنجره)
۴۶	آشنایی با انجام کشت گلو
۴۷	آموزش استفاده از آئینه حنجره
۴۸	آشنایی با انجام رادیوگرافی های ضروری در اجسام خارجی راه هوایی و گوارشی
۴۹	آشنایی با نحوه برخورد با مشکل انسداد تنفسی و دلایل بکارگیری تراکئوستومی
۵۰	آشنایی با چگونگی تفسیر کشت گلو درمان
مبحث بینی و سینوس	
۵۱	آشنایی با معاینه دقیق بینی و سینوس ها
۵۲	آشنایی با معاینه و آثار ضربات وارده به بینی و صورت
۵۳	محل خونریزی را بتواند مشاهده و تشخیص بدهد
۵۴	روشهای تامپون گذاری (قدامی) جهت کنترل خونریزی را فرا گیرد.
۵۵	آشنایی با انجام رادیوگرافی های ضروری جهت بیماریهای بینی و سینوس
مبحث سر و گردن	
۵۶	آشنایی با معاینه دقیق سر و گردن
۵۷	آشنایی با معاینه و لمس تیروئید را از نظر وجود توده تیروئیدی
۵۸	آشنایی با تشخیص آمفیژم در گردن
۵۹	مشاهده نحوه تهیه کشت در التهابات مجاری غدد بزاقی و عفونت های عمقی گردن و یا زخم های عمقی گردن
۶۰	توصیف توده گردنی
۶۱	آشنایی با انجام تست های تشخیصی و رادیوگرافی های ضروری جهت ضایعات سر و گردن
مبحث اورژانسهای گوش و حلق و بینی	
۶۲	آشنایی با انجام رادیوگرافی های ضروری در اجسام خارجی راه هوایی و غذایی
۶۳	محل خونریزی را بتواند مشاهده و تشخیص بدهد
۶۴	آشنایی با روشهای تامپون گذاری (قدامی) جهت کنترل خونریزی داشته باشد.
۶۵	آشنایی با انجام اقدامات تشخیصی درمانی جهت شناسایی و درمان عارضه عفونت گوش
۶۶	آشنایی با انجام تست های تشخیصی و رادیوگرافی های ضروری در ترومای سر و صورت و گردن و حنجره دهد.

حیطه نگرش

ردیف	عنوان محتوا
۱	آشنایی با احساس مسئولیت در قبال بیماران
۲	اهمیت دادن به شرح حال گیری و معاینه سیستماتیک و کامل بیمار
۳	اهمیت دادن به مستندسازی امور بیماران و پرونده نویسی
۴	اهمیت دادن به آموزش و توجیه بیمار و همراهان وی
۵	وقوف به اصول اخلاق پزشکی و اجرای آن ها
۶	اهمیت دادن به مراقبت های مقرون به صرفه و با کیفیت

فصل هشتم

- روش آموزش دادن و فراگرفتن

-Bed Side Teaching

-Problem- based learning

-Lecture

- Self learning

فصل نهم

منابع

منابع اصلی همان منابع رسمی اعلام شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای آزمون پیش کارورزی است.

Ear, Nose, and

Throat Diseases

With Head and Neck Surgery

Hans Behrbohm

Year 2009

3rd edition

بیماریهای گوش ، حلق و بینی همراه با جراحی سر و گردن

فصل دهم

- روش ارزیابی تکوینی و بازخورد دادن

-Case-base Discussion

-Clinical work sampling

-mini cex

-log book

فصل یازدهم

- روش ارزیابی تراکمی یا نهائی

* امتحان تستی و تشریحی کتبی

* امتحان شفاهی

* پوشه کار

فصل دوازدهم

- فرآیند اطلاع رسانی برنامه آموزشی

* برنامه در تابلو اعلانات بخش و معاونت آموزشی بیمارستان نصب گردیده است.

* روز اول بخش جزئیات برنامه به کارآموزان توضیح داده می شود.

* برنامه در سایت دانشگاه قابل دسترسی می باشد.

فصل سیزدهم

- فرآیند اداره و مدیریت برنامه آموزشی

* توسط معاونت محترم آموزشی بیمارستان و مدیریت محترم گروه جراحی،

هدایت و ارزیابی می شود.

فصل چهاردهم

- ارزیابی برنامه آموزشی

* توسط گروه مزبور و با نظارت دانشکده پزشکی هر سه ماه بررسی می شود.

فصل پانزدهم

- برنامه کنفرانسهای هر ماه توسط مسئول و نماینده دانشجویان برنامه ریزی و سپس توسط هر یک از دانشجویان طبق برنامه تنظیمی اجرا میشود.

سپهر دانش مرکز ENT - کالج پزشکی تهران - تهران

آقای دکتر پیرزاده :

سرگیجه	۴	اوتیت اکسترن + وزوز گوشها	۱
کاهش شنوایی- لایبرنتیت	۵	ادیومتری و تمپانومتری + دیاپازون	۲
عصب فاسیال - ترومای گوش	۶	اوتیت مدیا	۳

خانم دکتر فولادوند :

تومورهای گردنی (اطفال- بالغین)	۴	بیماریهای حنجره (عفونتها- التهابی و تومورها)	۱
اورژانسهای گوش، حلق و بینی	۵	اپیستاکسی	۲
		بیماریهای غدد بزاقی	۳

آقای دکتر داوری :

تانسلیت و تانسلیکتومی	۴	ترومای فک و صورت	۱
آنژین و تومورهای دهان و حلق	۵	تراکتوستومی - ترومای حنجره	۲
رینیت	۶	سینوزیت	۳

مصوبات نهمین نشست شورای آموزش پزشکی عمومی مورخ دوم دی ماه سال خرداد سیصد و هشتاد و هشت

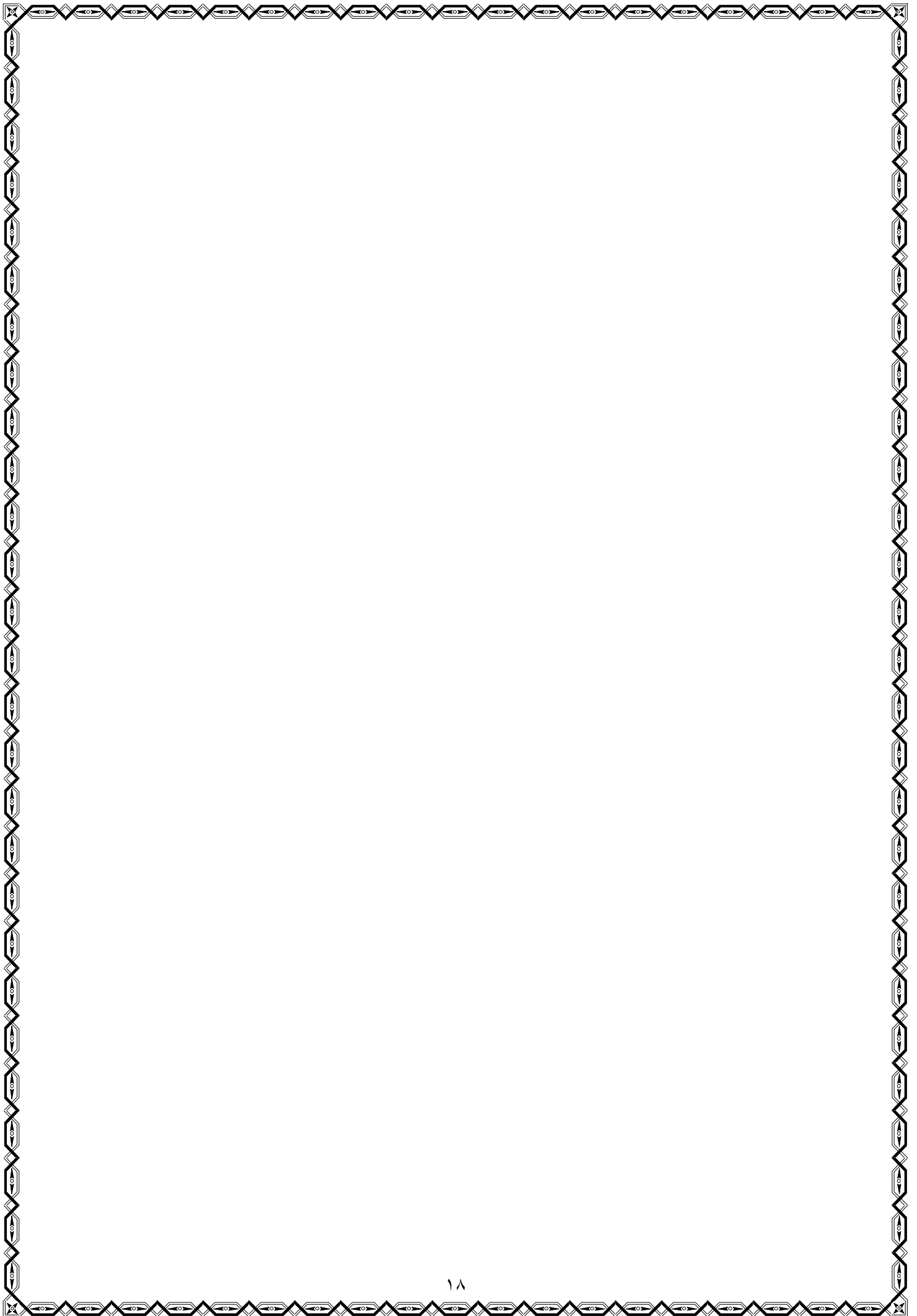
ارتباط محتوا با بخش

(هر محتوایی در کجا ، در چه زمانی، توسط کدام استاد و با چه روشی قرار است آموزش داده شود. در این قسمت برنامه عملی روزانه که باید در اختیار اعضای هیئت علمی برنامه و کارورزان قرار گیرد ، بر روی کاغذ آورده شده تا آنها به آسانی در عمل بتوانند برنامه را اجرا و دنبال نمایند.)

توضیح : مکان و زمان آموزش بر حسب مورد در هر ماه در درمانگاه - بخش - اطاق عمل - کلاس درس

حیطه دانش:

ردیف	محتوا حیطه دانش	مکان آموزش	زمان آموزش (ساعت)	استاد
۱	درد گوش			
۲	ترشح از گوش			
۳	فلج عصب صورت			
۴	کاهش شنوایی			
۵	وزوز گوش			
۶	سرگیجه			
۷	ترشح از بینی			
۸	تندرنس روی صورت			
۹	گرفتگی بینی			
۱۰	اختلالات بویایی			
۱۱	خشونت صدا			
۱۲	استریدور			
۱۳	دیسفاژی			
۱۴	ادینوفاژی			
۱۵	ادینوفونی			
۱۶	توده های گردنی			
۱۷	انسداد حاد تنفسی			
۱۸	ضایعات مخاطی ناحیه حفره دهانی و فارینکس			
۱۹	ضایعات پوستی نواحی سر و گردن			

حیطه دانش (اصول پایه و بیماری ها)

ردیف	عنوان محتوا	نوع آموزش	استاد
عمومی (سمپولوژی)			
۱	شرح حال گیری و معاینه عمومی بیماران گوش و حلق و بینی		
۲	مهارت برقراری ارتباطی بیمار نما		
۳	آشنائی با ثبت اطلاعات پرونده بیمار		
۴	تکمیل پرونده بیمار		
۵	آشنائی با نسخه نویسی		
۶	توانائی استفاده از منابع پزشکی مبتنی بر شواهد در حیطه گوش و حلق و بینی		
۷	احساس مسئولیت در قبال بیماران		
۸	اهمیت دادن به شرح حال گیری و معاینه سیستماتیک و کامل بیمار		
۹	اهمیت دادن به مستند سازی امور بیماران و پرونده سازی		
۱۰	اهمیت دادن به آموزش و توجیه بیمار و همراهان وی		
۱۱	وقوف به اصول اخلاق پزشکی و اجرای آن		
۱۲	اهمیت دادن به مراقبت های مقرون به صرفه و با کیفیت		
۱۳	معاینه کامل گوش آشنائی با آزمون های دیپازونی		
۱۴	آشنائی با یافته های مهم در رادیوگرافی شولر		
۱۵	آشنائی با گرافی های بیمار با ترومای ناحیه ماگزیلوفاسیال		
۱۶	اتوسکوپی		
۱۷	آشنائی با آزمون های دیپازونی		
۱۸	آشنائی با شستشوی گوش		
۱۹	درد گوش		
۲۰	ترشح از گوش		
۲۱	فلج عصب صورت		
۲۲	کاهش شنوایی		
۲۳	وزوز گوش		
۲۴	سرگیجه		
۲۵	آشنائی با آزمونهای پایه در حیطه اودیولوژی		
۲۶	بیماریهای گوش خارجی		
۲۷	بیماریهای گوش میانی		
۲۸	بیماریهای گوش داخلی		

مصوبات پنجمین نشست شورای آموزش پزشکی عمومی مورخ دوم دی ماه سال هزار و سیصد و هشتاد و هشت

۲۹	معاینه بینی	
۳۰	آشنائی با کنترل خونریزی از بینی	
۳۱	آشنائی با جاناندازی شکستگی بینی	
۳۲	آشنائی با گرافی های پایه بینی و سینوسهای پارانازال	
۳۳	ترشح از بینی	
۳۴	تندرنس روی صورت	
۳۵	گرفتگی بینی	
۳۶	اختلالات بویایی	
۳۷	آناتومی و فیزیولوژی بینی	
۳۸	آشنائی با آزمونهای بالینی بینی و سینوس های پارانازال	
۳۹	اپیستاکسی	
۴۰	رینوسینوزیت	
۴۱	دهان و حلق و فک	
۴۲	آشنائی با معاینه حفره دهانی و حلق	
۴۳	آشنائی با معاینه نازوفارنکس از جمله آشنائی با نازوفارنگوسکوپی غیر مستقیم	
۴۴	آشنائی با جاناندازی در رفتگی فک تحتانی	
۴۵	آناتومی و فیزیولوژی حفره دهانی	
۴۶	بیماریهای عفونی و التهابی حفره دهانی	
۴۷	تومورها و کیست های حفره دهانی	
۴۸	تروما به مندیبل	
۴۹	آناتومی و فیزیولوژی حلق	
۵۰	ضایعات مادرزادی ناحیه حلق	
۵۱	بیماریهای عفونی و التهابی ناحیه حلق	
۵۲	بیماریهای نازوفارنکس	
۵۳	آشنائی با معاینه حنجره از جمله لارنگوسکوپی غیر مستقیم	
۵۴	کریکوتیرتومی در . SKILL LAB	
۵۵	تراکئوستومی. SKILL LAB	
۵۶	مانور هیملیش SKILL LAB	
۵۷	آشنائی با خشونت صدا	
۵۸	آشنائی با استریدور	
۵۹	بیماریهای مادرزادی و عفونی حنجره	

مصوبات پنجمین نشست شورای آموزش پزشکی عمومی مورخ دوم دی ماه سال هزار و سیصد و هشتاد و هشت

۶۰	تراشه و برونش (آناتومی و بیماریها)		
۶۱	آشنائی با انسداد حاد تنفسی		
۶۲	آشنائی با یافته های مهم در گرافی بلع باریوم جهت بررسی سیستم گوارش فوقانی		
۶۳	آشنائی با معاینه گردن و غدد لنفاوی		
۶۴	آشنائی با دیسفاژی		
۶۵	آشنائی با ادینوفازی		
۶۶	آشنائی با ادینوفونی		
۶۷	آشنائی با توده های گردنی		
۶۸	ضایعات مخاطی ناحیه حفره دهانی و فاریکس		
۶۹	ضایعات پوستی نواحی سروگردن		
۷۰	مری (آناتومی و بیماریها و تروما)		
۷۱	گردن (آناتومی و بیماریها و تروما)		
۷۲	ضایعات مادرزادی و التهابی و عفونی غدد بزاقی		

مصوبات پنجمین نشست شورای آموزش پزشکی عمومی مورخ دوم دی ماه سال هزار و سیصد و هشتاد و هشت

حیطه مهارت

ردیف	عنوان محتوا	نوع آموزش	استاد
۱	شرح حال گیری و معاینه عمومی بیمار ان گوش و گلو و بینی		
۲	معاینه کامل گوش از جمله آزمون های دیپازونی		
۳	معاینه بینی		
۴	معاینه حفره دهانی و حلق		
۵	معاینه نازوفارنکس از جمله نازوفارنگوسکوپي غير مستقيم		
۶	معاینه حنجره از جمله لارنگوسکوپي غير مستقيم		
۷	معاینه گردن و غدد لنفاوی		
۸	آشنائی با یافته های مهم در رادیوگرافی شولر		
۹	آشنائی با گرافی های پایه بینی و سینوسهای پارانازال		
۱۰	آشنائی با یافته های مهم در گرافی بلع باریوم جهت بررسی سیستم گوارشی فوقانی		
۱۱	آشنائی با گرافی های بیمار با ترومای ناحیه ماگزیلوفاسیال		
۱۲	اتوسکوپي		
۱۳	آزمون های دیپازونی		
۱۴	شستشوی گوش		
۱۵	آشنائی با کنترل خونریزی از بینی		
۱۶	آشنائی با جاناندازی شکستگی بینی		
۱۷	آشنائی با کریکونیترومی		
۱۸	آشنائی با تراکئوستومی		
۱۹	مانور هیملیس در skill lab		
۲۰	آشنائی با جاناندازی در رفتگی فک تحتانی		
۲۱	مهارت برقراری ارتباطی		
۲۲	آشنائی با ثبت اطلاعات ، تکمیل پرونده بیمار و نسخه نویسی		
۲۳	آشنائی با استفاده از منابع پزشکی مبتنی بر شواهد در حیطه گوش و حلق و بینی		

مصوبات پنجمین نشست شورای آموزش پزشکی عمومی مورخ دوم دی ماه سال هزار و سیصد و هشتاد و هشت

حیطه نگرش

ردیف	عنوان محتوا	نوع آموزش	استاد
۱	احساس مسئولیت در قبال بیماران		
۲	اهمیت دادن به شرح حال گیری و معاینه سیستماتیک و کامل بیمار		
۳	اهمیت دادن به مستند سازی امور بیماران و پرونده نویسی		
۴	اهمیت دادن به آموزش و توجیه بیمار و همراهان وی		
۵	وقوف به اصول اخلاق پزشکی و اجرای آن ها		
۶	اهمیت دادن به مراقبت های مقرون به صرفه و با کیفیت		